

RIZIKA JEDNOČLENNÝCH SRO

JUDr. Monika Bakešová, advokátka

www.mojesro.cz

Rizika - přehled

Při běžném provozu a fungujícím
společníkovi a jednateři

- smlouvy mezi SRO a společníkem
- finanční toky mezi SRO a společníkem
- daňová optimalizace
- insolvence

Při dočasném výpadku společníka

Při dočasném výpadku společníka,
který je jediným jednateřem

Při úmrtí společníka

V souvislosti s převodem podílu
společníka na jinou osobu

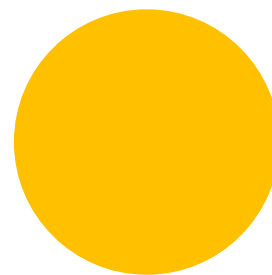
Jednočlenné SRO - varianty

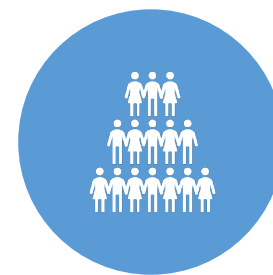
1 SPOLEČNÍK, 1
JEDNATEL –STEJNÁ
OSOBA

1 SPOLEČNÍK, 1
JEDNATEL (JINÁ OSOBA)
NEBO VÍCE JEDNATELŮ

„SÓLISTA“ BEZ
ZAMĚSTNANCŮ I UŽŠÍHO
TÝMU

ZAMĚSTNANCI, TÝM

Zakladatelský dokument SRO

U jednočlenného SRO je to zakladatelská listina, u vícečlenného SRO je to společenská smlouva.

Zakladatelský dokument může mít 2 varianty:

- **zjednodušený** – obsahuje jen základní údaje
- **klasický** – obsahuje podrobnější úpravu a spoustu záležitostí může upravit jinak než je upraveno [v zákoně o obchodních korporacích](#) (pokud to zákon v konkrétním případě nezakazuje), např. svolávání valné hromady anebo podmínky pro převod podílu, zákaz nebo omezení dědění podílu.

POZOR – když se z vícečlenného SRO stane jednočlenné, některá ustanovení zakladatelského dokumentu se pak nepoužijí (např. omezení převoditelnosti podílu).

Kde najdete zakladatelský dokument?

www.justice.cz – veřejný rejstřík –
sbírka listin

Dojde-li ke změně ve znění
zakladatelského dokumentu, je
potřeba do sbírky listin založit
aktuální znění.

Máte svůj zakladatelský dokument?

I. RIZIKA PŘI BĚŽNÉM PROVOZU SRO

- Specifika vyplývají ze vztahu jediný společník x SRO a zejména v situaci, kdy jediný společník = jediný jednatel.
 - **Smlouvy mezi SRO a jediným společníkem** – písemné a s ověřeným podpisem. Výjimka jsou smlouvy uzavřené v běžném obchodním styku za obvyklých podmínek.
 - **Odměňování za práci konanou pro společnost:**
 - **Jednatel** – písemná smlouva o výkonu funkce, případně současně i DPP, DPČ nebo pracovní smlouva, ale na jinou činnost než je obchodní vedení.
 - **Společník** – příkazní smlouva, pracovní smlouva nebo DPP, DPČ.
 - ??? Fakturace – nelze doporučit.
-

I. RIZIKA PŘI BĚŽNÉM PROVOZU SRO

- **Bonusy pro jednatele** – obdoba jako u zaměstnanců, ale je nutné mít uvedené přímo ve smlouvě o výkonu funkce. Dodržet rovnováhu výše odměny x výše/hodnota vyplacených bonusů!
 - **Výplata podílu na zisku** – lze vyplácet i zálohy, ale vždy zvážit i další vývoj příjmů, resp. zisku společnosti. Zisk SRO se daní 19 % a až částka po zdanění se vyplácí společníkovi. Společníkovi (fyzické osobě) je stržena z této částky ještě 15 % srážková daň (odvod zajišťuje SRO a vyplatí už „čistý“ podíl).
 - *Propočítejte si nejvýhodnější variantu*, případně i se zakomponováním DPP do 10.000 Kč pro blízké osoby atd. Maximální daňová optimalizace nemusí být vždy nejlepší řešení.
-

I. RIZIKA PŘI BĚŽNÉM PROVOZU SRO

- **Souběh podnikání OSVČ a SRO:**
 - pozor na využívání majetku SRO (zvláště u majetku, kdy si ho dává do nákladů x OSVČ uplatňuje paušál),
 - v případě plánovaného prodeje podílu v SRO pozor i na možné konkurenční jednání.
 - *Výběry z účtu a narůstání hotovosti v pokladně.*
 - **Kde není žalobce, není soudce.** → Problém INSOLVENCE i převod podílu.
-

II. RIZIKA PŘI DOČASNÉM VÝPADKU SPOLEČNÍKA – NENÍ JEDINÝM JEDNATELEM

- Pokud to není současně i jediný jednatel, pak dočasný výpadek by neměl SRO příliš ohrozit. Jednání za SRO zajišťuje jednatel.
 - Společník má v pravomoci jednatele odvolat/jmenovat, měnit zakladatelský dokument (včetně např. předmětu podnikání), schvaluje účetní závěrku, rozhoduje o rozdělení zisku.
 - Pokud by mělo dojít k přesunu sídla a v zakladatelském dokumentu je jen obec, pak změnu v rámci obce určí sám jednatel. Pokud by se měla měnit obec, je k tomu nutná změna zakladatelského dokumentu.
-

II. RIZIKA PŘI DOČASNÉM VÝPADKU SPOLEČNÍKA A JEDINÉHO JEDNATELE

- Jde-li o úplného sólistu, případně zaměstnanci nebo blízcí spolupracovníci nemají kompetence v obchodním vedení ani přístup do datové schránky apod, **může být SRO paralyzované.**
 - **Rizika:**
 - ☐ pozdní podání daňových přiznání, hlášení,
 - ☐ fikce doručení do datové schránky (platební rozkazy, rozsudky, zmeškané lhůty),
 - ☐ pozdní úhrady faktur nebo jiných plnění a s tím spojené sankce,
 - ☐ neznalost procesů a fungování podnikání daného SRO.
-

II. RIZIKA PŘI DOČASNÉM VÝPADKU SPOLEČNÍKA A JEDINÉHO JEDNATELE

- **ŘEŠENÍ:**

- ✓ Ustanovit dva jednatele, aby vždy mohl jeden jednat.
 - ✓ Plná moc (pro účetní, daňového poradce nebo i části obchodního vedení nebo generální).
 - ✓ Přístupy do datové schránky.
 - ✓ Procesy.
-

III. RIZIKA SPOJENÁ S ÚMRTÍM SPOLEČNÍKA – NENÍ JEDINÝM JEDNATELEM

- Výhodou je, že **zůstává stále osoba, která je oprávněná za SRO jednat = jednatel**. SRO může nadále „nerušeně“ podnikat, funguje podávání daňových hlášení, přebírání písemností, platby faktur, datová schránka apod. Pokud ovšem dědicové nebudou mít jiný názor (podrobnosti za chvíli).
 - **Obchodní podíl společníka se stává součástí dědictví.**
-

III. RIZIKA SPOJENÁ S ÚMRTÍM SPOLEČNÍKA –JEDINÉHO JEDNATELE

- Není-li ve společnosti jiná osoba, která měla plnou moc k jednání, přístup do datové schránky, znalosti procesů apod. (viz část o dočasném výpadku jediného společníka a jednatele), **může dojít k faktické likvidaci SRO.**
 - **Obchodní podíl se stává součástí dědictví.**
-

Dědění obchodního podílu

- TIP – Klasický zakladatelský dokument umožňuje zakotvit různé druhy podílů. I jen pro některé druhy podílů pak může například:
 - ✓ zakázat dědění podílu,
 - ✓ zakázat nebo omezit nebo stanovit podmínky pro převod (prodej, darování) podílu,
 - ✓ stanovit předkupní právo k podílu.
 - **Zákaz dědění podílu se ovšem nemůže uplatnit u jednočlenného SRO.**
 - **Smrtí společníka přechází jeho podíl v SRO na dědice.**
-

Kdo je dědicem?

- **Pořízení pro případ smrti:**

- závěť,
- dědická smlouva,
- dovětek.

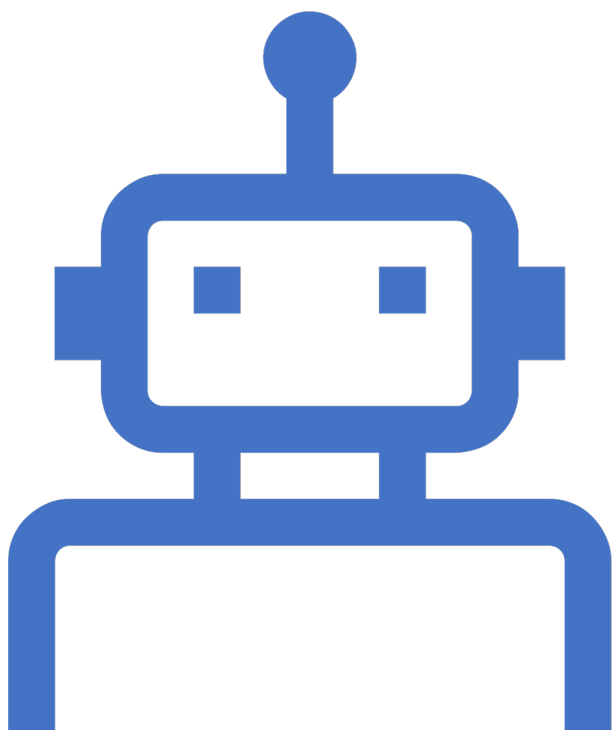
- **Dědění ze zákona - 6 dědických skupin:**

1. V první třídě dědiců dědí **zůstavitelovy děti a jeho manžel**, každý z nich stejným dílem. Nedědí-li některé dítě, nabývají jeho dědický podíl stejným dílem jeho děti; totéž platí o vzdálenějších potomcích téhož předka.
2. Nedědí-li zůstavitelovi potomci, dědí ve druhé třídě **manžel, zůstavitelovi rodiče a dále ti, kteří žili** se zůstavitelem nejméně po dobu jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti a kteří z tohoto důvodu pečovali o společnou domácnost nebo byli odkázáni výživou na zůstavitele. Dědici druhé třídy dědí stejným dílem, manžel však vždy nejméně polovinu pozůstalosti.

Kdo je dědicem?

- **Další dědické skupiny:**

3. Nedědí-li manžel ani žádný z rodičů, dědí ve třetí třídě stejným dílem **zůstavitelovi sourozenci a ti, kteří žili se zůstavitelem nejméně** po dobu jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti a kteří z tohoto důvodu pečovali o společnou domácnost nebo byli odkázáni výživou na zůstavitele. Nedědí-li některý ze sourozenců zůstavitele, nabývají jeho dědický podíl stejným dílem jeho děti.
 4. Nedědí-li žádný dědic ve třetí třídě, dědí **ve čtvrté třídě stejným dílem prarodiče zůstavitele.**
 5. Nedědí-li žádný z dědiců čtvrté třídy, dědí **v páté třídě jen prarodiče rodičů zůstavitele.**
 6. V šesté třídě dědí **děti dětí sourozenců zůstavitele a děti prarodičů zůstavitele**, každý stejným dílem. Nedědí-li některé z dětí prarodičů zůstavitele, dědí jeho děti.
-

Nepominutelný dědic

- **Nepominutelnými dědici jsou děti zůstavitele.** Nedědí-li děti, jsou nepominutelnými dědici jejich potomci.
- **Vždy musí získat:**
 - **zletilý** nepominutelný dědic – aspoň $1/4$ zákonného podílu,
 - **nezletilý** nepominutelný dědic – aspoň $3/4$ zákonného podílu.
- **Varianta je vydědění** – lze jen z důvodů stanovených zákonem. Lze učinit jak např. v závěti, tak i samostatně.

Postup dědiců

- Dědic nebo dědicové, je-li jich více, **vykonávají už po dobu dědického řízení všechna práva spojená s podílem ve společnosti**, tj. např. mohou jmenovat nového jednatele, mohou také odvolat původního, mohou vykonávat rozhodnutí v působnosti jediného společníka, např. schvalovat účetní závěrku.
 - **Je-li více dědiců**, může správu vykonávat jeden z nich, na kterém se dohodnou, mohou také ustanovit třetí osobu, která za ně bude správu vykonávat.
 - Dědické řízení může probíhat i roky a zvlášť při neshodě více dědiců to může i zlikvidovat podnikání společnosti. Jak tomu předejít?
-

Správce pozůstalosti, vykonavatel závěti

- V pořízení pro případ smrti je možné stanovit **správce pozůstalosti** a ten potom vykonává i správu obchodního podílu. Případně může správce pozůstalosti jmenovat ad hoc i soud. Správce má nárok na náhradu hotových výdajů i na odměnu.
 - Správce může zajistit i záležitosti typu podávání daňových přiznání.
 - **V závěti lze stanovit i vykonavatele závěti.** Ten s péčí řádného hospodáře zajišťuje poslední vůli zůstavitele. Má právo hájit před soudem platnost závěti a namítat nezpůsobilost dědice.
 - Vykonavatel ze zákona nemá právo na odměnu a úhradu hotových nákladů, ale zůstavitel může stanovit, že právo má.
-

Co když dědic nechce v SRO podnikat?

- Jde-li o vícečlennou společnost, tak má možnost do 3 měsíců od skončení dědického řízení požádat soud o zrušení své účasti v SRO, jestliže jsou dány důvody, pro které na něm nelze spravedlivě požadovat, aby ve společnosti setrval.
 - **U JEDNOČLENNÉ SPOLEČNOSTI ZRUŠENÍ ÚČASTI NENÍ MOŽNÉ.**
 - Nechce-li se dědic účastnit v jednočlenném SRO, musí **dědictví odmítnout**. Variantou je stát se společníkem a poté podíl prodat.
-

INSOLVENCE, PŘEVOD PODÍLU

- Pozor na **péči řádného hospodáře** – jednatel (snižování ztrát – např. smluvní pokuty v situacích vyšší moci, včasné řešení nemožnosti plnění apod.)
 - Pozor na finanční toky, smlouvy mezi SRO a jediným společníkem
 - Aktuálně platí ještě úlevy LEX COVID, ale pozor na řešení úpadku, předlužení, včasné podání insolvenčního návrhu x zvážit jiné možnosti, jednání s věřiteli.
-

CHCETE VÍCE INFORMACÍ NEBO KONZULTACI?

- **K tématu SRO pro Vás máme speciální stránky** www.mojesro.cz. Najdete na nic jak volně dostupné články, tak placený klub (členskou sekci) MOJE SRO. Pokud chcete SRO teprve zakládat, máme tu pro Vás jak návody pro založení SRO svépomocí, tak možnost založení SRO na klíč.
- Více o **službách advokátní kanceláře** najdete na www.bakesova.cz.
- Máme pro Vás i [eshop s právními vzory](#) a spoustu tipů a právních fíglů i na Facebooku na stránce [Právní svačinky](#).
- Psát nám můžete na ak@bakesova.cz.

AŽ SE VÁM V PODNIKÁNÍ DAŘÍ!
